

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

Rok II.

WARSZAWA, dnia 15 lipca 1936 r.

Nr. 14.

T R E Ś Ć :

I. OCHRONA I INSPEKCJA PRACY.

	Str.
1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII. 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzw. Komisji Rozjemcz. z dn. 27.IV. 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych <u>na obszarze m. Krakowa i gmin okolicznych</u> (Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 372)	406
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII. 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzw. Komisji Rozjemcz. z dn. 4.V. 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze woj. poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów (Dz. U. R. P. z dn. 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 373)	406
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII. 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzw. Komisji Rozjemcz. z dn. 8.V. 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi (Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 374)	407
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII. 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzw. Komisji Rozjemcz. z dn. 18.V. 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa (Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 375)	407
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 2.VII. 1936 r. o przekształceniu sądów przemysłowych i kpieckich na sądy pracy (Dz. U. R. P. z dnia 15 lipca 1936 r. Nr. 54, poz. 391)	407
6. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 22.VI. 1936 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 20.V. 1936 r., ustalającej płace robotników, zatrudnionych w cegielniach, mocy powszechnie obowiązującej na obszarze pow. obornickiego (Monitor Polski z dnia 7 lipca 1936 r. Nr. 155, poz. 275)	409
7. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 22.VI. 1936 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dn. 28.V. 1936 r., ustalającej płace robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych i przewozowych, mocy powszechnie obowiązującej na terenie m. Poznania (Monitor Polski z dnia 8 lipca 1936 r. Nr. 156, poz. 280)	410

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE.

1. Rozporządzenie M. O. S. z dn. 23.VI. 1936 r. o <u>czasowym obniżeniu składek, uiszczanych przez pracodawców rolnych za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych</u> (Dz. U. R. P. z dnia 6 lipca 1936 r. Nr. 51, poz. 365)	411
2. Zarządzenie M. O. S. z dn. 15.VII. 1936 r. w sprawie przejęcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaty rent od Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego	413

IV. OPIEKA SPOŁECZNA.

<u>Pismo okólne M. O. S. z dn. 10.VII. 1936 r. w sprawie kosztów badania specjalistycznego inwalidów wojennych i wojskowych</u>	414
---	-----

V. ZDROWIE PUBLICZNE.

1. Okólnik Nr. 38/36 M. O. S. z dn. 15 lipca 1936 r. Nr. Zn. 2/4-6 w sprawie organizacji i działalności Ośrodków Zdrowia	415
2. Pismo okólne M. O. S. z dn. 9.VII. 1936 r. Nr. Zn. 3a/6-6 w sprawie instrukcji dla komisji lekarskich	420
3. Pismo okólne M. O. S. z dn. 13.VII. 1936 r. Nr. Zn. 3a/9-6 w sprawie druków urzędowych świadectw lekarskich	420
4. Pismo okólne M. O. S. z dn. 15.VII. 1936 r. Nr. 14a/37-6 w sprawie kosztów leczenia funkcjonariuszów Policji Państwowej w Policyjnym Domu Zdrowia w Busku	423

KOMUNIKAT

W sprawie plakatów, propagujących używanie czystego papieru	423
---	-----

I. Ochrona i inspekcja pracy.

1.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 27 kwietnia 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa i gmin okolicznych.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 372).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) zarządza się, co następuje:

§ 1. Orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Krakowa z dnia 27 kwietnia 1936 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. (Monitor Polski Nr. 126, poz. 228), nadaje się moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa oraz na obszarze gmin: Bronowice Małe, Bronowice Wielkie, Prądnik Biały, Prądnik Czerwony, Górka Narodowa, Wola Duchacka, Prokocim, Łągiewniki, Borek Fałęcki, Wola Justowska, Rakowice, Olśzã, Czyżyny, Przegorzały i Pychowice.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj-Składkowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski*

2.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 4 maja 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze województwa poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 373).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) zarządza się, co następuje:

§ 1. Orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze województwa poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów z dnia 4 maja 1936 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. (Monitor Polski Nr. 129, poz. 235), nadaje się moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze gmin miejskich następujących powiatów województwa poznańskiego: Poznań, Gniezno, Ostrów, Żnin, Mogilno, Śrem, Września, Środa, Jarocin, Kępno, Krotoszyn, Czarnków, Oborniki, Międzychód i Nowy Tomyśl oraz miejscowości przylegających do m. Poznania: Malta, Starołęka, Luboń, Żbikowo, Kobylepole, Chartowo, Zegrze, Ławica, Fabjanowo, Kotowo, Naramowice, Gołęczowo, Piątkowo, Świerczewo, Morasko, Strzeszyn, Junikowo, Minikowo i Antonek.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj-Składkowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościalkowski*

3.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 8 maja 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 374).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) zarządza się, co następuje:

§ 1. Orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Łodzi z dnia 8 maja 1936 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. (Monitor Polski Nr. 128, poz. 233), nadaje się moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi oraz gmin bezpośrednio graniczących z m. Łodzią, jak również na terenie m. Ruda Pabjanicka.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj-Składkowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościalkowski*

4.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 18 maja 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa.

(Dz. U. R. P. z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. 52, poz. 375).

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o nadzwyczajnych komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle

i handlu (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 604) zarządza się, co następuje:

§ 1. Orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Lwowa z dnia 18 maja 1936 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 maja 1936 r. (Monitor Polski Nr. 131, poz. 238), nadaje się moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj-Składkowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościalkowski*

5.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 lipca 1936 r.

o przekształceniu sądów przemysłowych i kupieckich na sądy pracy.

(Dz. U. R. P. z dnia 15 lipca 1936 r. Nr. 54, poz. 391).

Na podstawie art. 48 § 1 i art. 7 § 7 prawa o sądach pracy (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 95, poz. 854) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sądy przemysłowe i kupieckie, działające na obszarze województw poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego, zostają przekształcone z dniem 1 października 1936 r. na sądy pracy na zasadach poniżej ustalonych.

§ 2. W terminie i na obszarach, wymienionych w § 1, znosi się wszystkie istniejące dotychczas sądy przemysłowe, działające na podstawie ustawy o sądach przemysłowych z dnia 29 lipca 1890 r. (Dz. U. Rzeszy str. 249), oraz sądy kupieckie, działające na podstawie ustawy o sądach kupieckich z dnia 6 lipca 1904 r. (Dz. U. Rzeszy str. 266).

§ 3. W terminie, wymienionym w § 1, ustanawia się następujące samoistne sądy pracy:

1) „Sąd Pracy w Poznaniu“ w okręgu Sądu Okręgowego w Poznaniu, z okręgiem obejmującym okrąg miasta Poznania i powiatu poznańskiego;

2) „Sąd Pracy w Katowicach“ w okręgu Sądu Okręgowego w Katowicach, z okręgiem obejmującym miasto Katowice i powiat katowicki;

3) „Sąd Pracy w Chorzowie“ w okręgu Sądu Okręgowego w Katowicach, z okręgiem obejmującym okręgi Sądów Grodzkich w Chorzowie i w Rudzie Śląskiej;

4) „Sąd Pracy w Gdyni“ w okręgu Sądu Okręgowego w Gdyni, z okręgiem obejmującym okrąg Sądu Grodzkiego w Gdyni.

§ 4. (1) W terminie, wymienionym w § 1, ustanawia się Sądy Pracy przy Sądach Grodzkich:

- 1) w Bydgoszczy,
- 2) w Grudziądzu,
- 3) w Tarnowskich Górach,
- 4) w Toruniu.

(2) Okręgi tych sądów pracy odpowiadają okręgom sądów grodzkich, których siedziby znajdują się w powyższych miejscowościach.

§ 5. Ustala się liczby ławników i zastępców ławników sądów pracy oraz odpowiednich sądów okręgowych według załącznika do rozporządzenia niniejszego.

§ 6. (1) Powoływanie ławników i ich zastępców do sądów pracy na obszarach okręgów Sądów Apelacyjnych w Poznaniu i w Katowicach oraz do odpowiednich sądów okręgowych powierza się prezesom właściwych sądów apelacyjnych na podstawie wspólnych wniosków okręgowych inspektorów pracy i wojewódzkich władz administracji ogólnej.

(2) Jednocześnie przekazuje się prezesom powyższych sądów apelacyjnych uprawnienia Ministra Sprawiedliwości, przewidziane w art. 7 § 4 i 5, art. 8 § 5, art. 10 i w zdaniu drugim § 2 art. 13 prawa o sądach pracy.

§ 7. Spory, wszczęte przed dniem 1 października 1936 r. przed sądami przemysłowymi lub kupieckimi na podstawie ustaw, wymienionych w § 2, będą przekazane do rozpatrzenia

nowopowołanym sądom pracy lub sądom grodzkim w miejscowościach, które nie należą do okręgu żadnego sądu pracy. Spory te będą rozpatrywane odtąd według przepisów prawa o sądach pracy; sądy te orzekać będą z uwzględnieniem już dokonanych przez sąd przemysłowy lub kupiecki czynności, zebranego materiału i pobranych opłat.

§ 8. Spory, należące do właściwości sądów pracy, a wszczęte przed dniem 1 października 1936 r. przed sądami powszechnymi, będą rozpatrywane aż do ukończenia przez te sądy powszechne, które były dla tych spraw właściwe przed powyższym dniem.

§ 9. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości i Ministrowi Opieki Społecznej oraz innym ministrom, każdemu w zakresie jego działania.

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Stawoj-Składkowski*

Minister Sprawiedliwości:

(—) *W. Grabowski*

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościółkowski*

1 zał.

Zał. do rozp. Rady Ministrów
z dn. 2.VII.1936 r.

ZESTAWIENIE LICZB ŁAWNİKÓW

Miejscowość	Sąd pracy		Sąd okręgowy właściwy dla danego sądu pracy	
	z każdej z grup pracodawców i pracowników		z każdej z grup pracodawców i pracowników	
	ławników po:	zastępców ławników po:	ławników po:	zastępców ławników po:
A. Samoistne sądy pracy:				
1) w Poznaniu	62	124	24	48
2) w Katowicach	75	150	70*)	140*)
3) w Chorzowie	40	80	—*)	—*)
4) w Gdyni	32	64	20	40
B. Sądy pracy przy sądach grodzkich:				
1) w Bydgoszczy	26	52	16	32
2) w Grudziądzu	20	40	12	24
3) w Tarnowskich Górach	20	40	—*)	—*)
4) w Toruniu	26	52	16	32

*) Z ogólnej liczby ławników Sądu Okręgowego w Katowicach i tychże zastępców powołuje się 40 ławników i 80 zastępców z okręgu Sądu Pracy w Katowicach, 18 ławników i 36 zastępców z okręgu Sądu Pracy w Chorzowie oraz 12 ławników i 24 zastępców z okręgu Sądu Pracy w Tarnowskich Górach.

6.

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 22 czerwca 1936 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 20 maja 1936 r., ustalającej płace robotników zatrudnionych w cegielniach, mocy powszechnie obowiązującej na obszarze powiatu obornickiego.

(Monitor Polski z dnia 7 lipca 1936 r. Nr. 155, poz. 275)

Okręgowa Rada Zawodowa Związku Związków Zawodowych w Polsce w Poznaniu w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatagrach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) zwróciła się do Ministerstwa Opieki Społecznej z wnioskiem o nadanie mocy powszechnie obowiązującej na obszarze powiatu obornickiego umowie zbiorowej z dnia 20 maja 1936 r., zawartej w Obornikach dnia 20 maja 1936 r. pomiędzy cegielniami w umowie zbiorowej wymienionymi — z jednej, a okręgową Radą Zawodową Związku Związków Zawodowych w Polsce w Poznaniu — z drugiej strony.

Tekst umowy podaje się w załączeniu.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższej umowie mocy powszechnie obowiązującej wnieść należy pisemnie do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu 14 dni od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościalkowski*
1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 22.VI. 1936 r.

UMOWA ZBIOROWA

pomiędzy cegielniami.

- 1) Cegielnia Państwowa, Oborniki,
- 2) „Mars“ Zakłady Przemysłowe, Oborniki,
- 3) Józef Pogoda i Syn, Słonawy,
- 4) Ernest Tomasz, Jaryszewo

z powiatu obornickiego ze jednej strony — a Okręgową Radą Zawodową Związku Związków Zawodowych w Polsce w Poznaniu i przedstawicielami robotników wymienionych cegielni z drugiej strony —

na posiedzeniu, odbytem w dniu 20 maja 1936 r. w lokalu Starostwa Powiatowego w Obornikach, pod przewodnictwem Józefa Rojszyka, p. o. podinspektora pracy, zawarto następującą umowę zbiorową, normującą warunki pracy i płacy w wyżej wymienionych cegielniach.

§ 1.

Od dnia 22 maja 1936 r. obowiązują w wymienionych wyżej cegielniach następujące płace godzinne:

1) Dla palaczy przy kotłach	0.37 zł
2) Dla palaczy przy piecu	0.35 „
3) W szachcie przy nakładaniu gliny	0.33 „
4) Na garnku (w walcach)	0.33 „
5) Wywożenie z pieca	0.35 „
6) Nawożenie do pieca	0.32 „
7) Przy ustawianiu	0.33 „
8) Przy prasie cegły sufitówki i pustaków	0.30 „
9) Przy prasie dachówek i drenów	0.25 „
10) Przy wózkach od prasy i pieca	0.23 „
10a) „ „ „ „ młodo-	
ciani do lat 18 „ „ „	0.20 „
11) Gamowanie (stapeln)	0.22 „
12) W runsztunkach :	0.22 „
13) Robotnicy ponad 21 lat zatrudnieni przy różnych pracach	0.33 „
- Palaczom przy kotłach oblicza się 9½ godzin.
Nawożenie do pieca w cegielni f. Józef Pogoda i Syn ustala się na 0.30 zł na godzinę.

§ 2.

Płace godzinne wymienione w § 1 są dla odnośnych kategorii pracowników płacami podstawowymi i mogą być podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu, przepracowanego w danym zakładzie pracy.

Płace stosowane w wyżej wymienionych cegielniach o ile są wyższe, nie mogą być obniżone do poziomu płac niniejszej umowy.

§ 3.

Wypłata zarobków odbywa się co tydzień.

§ 4.

Umowa niniejsza obowiązuje od dnia 22 maja 1936 r. do dnia 31 marca 1937 r.

Oborniki, dnia 20 maja 1936 r.

Pracodawcy:

Zarząd przymusowy Cegielni Państwowej w Obornikach
(—) *M. Turcki*, zarządca przymusowy
Cegielnia „Słonawy“ Józef Pogoda i Syn
(—) *Marjan Pogoda*,
„Mars“ Zakłady Przemysłowe Sp. z o. o.
w Obornikach, Poznań, ul. Dąbrowskiego 121.
(—) *Ig. Cieślicki*,
(—) *Ernest Tonn*,
cegielnia w Jaryszewie.

Pracownicy:

Za Okręgową Radę Zawodową Z. Z. Z. Poznań:
(—) *Józef Grzeźliński*
Przedstawiciele robotników z poszczególnych cegielni:
(—) *Ciesielski Piotr*
(—) *Czesław Lewandowski*
(—) *Bierko Stanisław*,
(—) *J. Rojszyk*,
p. o. podinspektor pracy.

7.

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 22 czerwca 1936 r.

w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 28 maja 1936 r., ustalającej płace robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych i przewozowych, mocy powszechnie obowiązującej na terenie m. Poznania.

(Monitor Polski z dnia 8 lipca 1936 r. Nr. 156, poz. 280)

Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe R. P. Okrąg w Poznaniu oraz Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu w myśl § 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych, wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) zwróciły się do Ministerstwa Opieki Społecznej z wnioskiem o nadanie mocy powszechnie obowiązującej na terenie m. Poznania umowie zbiorowej z dnia 28 maja 1936 r., zawartej w Poznaniu dnia 28 maja 1936 r. pomiędzy Związkiem Przedsiębiorstw Ekspedycyjnych Zachodnich Ziem Polski w Poznaniu — z jednej, a Chrześcijańskim Zjednoczeniem Zawodowym R. P. Okrąg w Poznaniu i Związkiem Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu — z drugiej strony.

Tekst umowy podaje się w załączeniu.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższej umowie mocy powszechnie obowiązującej wnieść należy pisemnie do Ministerstwa Opieki Społecznej w ciągu dni 14 od ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

1 zał.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski*

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 22.VI. 1936 r.

UMOWA ZBIOROWA

pomiędzy Związkiem Przedsiębiorstw Ekspedycyjnych Zachodnich Ziem Polski w Poznaniu z jednej strony, a Związkami Zawodowymi:

- a) Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w Rzeczypospolitej Polskiej, Okrąg Poznań i
- b) Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu — z drugiej strony,

na posiedzeniu w dniu 28 maja 1936 r., odbytem w lokalu Inspektoratu Pracy 53 Obwodu w Poznaniu, pod przewodnictwem Józefa Rojszyka, p. o. podinspektora pracy, zawarto następującą umowę zbiorową:

§ 1.

W przedsiębiorstwach ekspedycyjnych i przewozowych miasta Poznania obowiązują następujące płace godzinne:

- 1. Robotnik przyuczony (pakmistrz) zł 0.62
- 2. Robotnik zwyczajny „ 0.55
- 3. Robotnica ponad 21 lat „ 0.40
- 4. Woźnice otrzymują od wyżej wymienionych płac tygodniowo więcej
za czyszczenie 1 konia „ 1.25
„ „ 2 koni „ 2.—

§ 2.

Przy pracach poza obrębem miasta, wykonanych w okresie ponad 12 godzin, zwraca się robotnikom efektywne wydatki tytułem strawnego i noclegów.

§ 3.

Prace akordowe regulują poszczególne przedsiębiorstwa indywidualnie, przyczem gwarantuje się co najmniej stawkę godzinną.

§ 4.

Taryfowe płace godzinne, wymienione w § 1, są płacami minimalnymi dla odnośnych kategorii pracowników. Płac tych nie wolno obniżać, mogą jedynie być podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu, przepracowanego w danym zakładzie pracy.

§ 5.

Wszystkie dotychczasowe korzystniejsze warunki płacy pozostają nadal w mocy.

§ 6.

Umowa niniejsza obowiązuje wszystkie zakłady ekspedycyjne i przewozowe miasta Poznania. Treść umowy winna być wywieszona na widocznym miejscu, dostępnym dla wszystkich pracowników fizycznych, zatrudnionych w przedsiębiorstwach ekspedycyjnych i przewozowych.

§ 7.

Umowa niniejsza jest ważna od dnia 1.VI. 1936 r. do 31.V. 1937 r. z tem, że o ile żadna ze stron umowy nie wypowie w terminie trzy-miesięcznym przed jej upływem, obowiązuje nadal z trzy-miesięcznym wypowiedzeniem pod koniec miesiąca kalendarzowego.

Poznań, dnia 28 maja 1936 r.

Za Związek Przedsiębiorstw Ekspedycyjnych Zachodnich Ziem Polski w Poznaniu:

(—) *Weber*, (—) *Z. Stochowski*, (—) *W. Tryniak*

Za Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe R.P. Okrąg Poznań:

(—) *Bresiński*, (—) *Michał Waroch*.

Za Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu:

(—) *W. Pawlak*.

w z. Inspektora Pracy 53 Obwodu:

(—) *J. Rojszyk*,

p. o. Podinspektor Pracy.

III. Ubezpieczenia społeczne.

1.

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 23 czerwca 1936 r.

o czasowym obniżeniu składek, uiszczanych przez pracodawców rolnych za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych.

(Dz. U. R. P. z dnia 6 lipca 1936 r. Nr. 51, poz. 365).

Na podstawie art. 2, 3 i 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składek za ubezpieczenie emerytalne robotników i pracowników umysłowych oraz za ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 24), na podstawie art. 218 ust. (2), art. 221, 305 ust. (1), 319 ust. (2) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu ustalonym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 24), oraz na podstawie § 12 ust. (3) i § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1933 r. w sprawie ubezpieczenia od wypadków drobnych producentów rolnych i ich rodzin na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 793) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 14 czerwca 1934 r. w sprawie dokonywania zgłoszeń przez pracodawców rolnych, sposobu ryczałtowania i uiszczania składek za ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych oraz o wysokości tych składek, wydanem w zakresie §§ 2, 3, 5, 11, 13 i 22 w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 496) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 21 ust. (1) lit. c) wyrazy: „wynosi 72,5 groszy” zastępuje się wyrazami: „wynosi 68 groszy”;

2) w § 21 ust. (1) lit. d) wyrazy: „wynosi 1 zł” zastępuje się wyrazami: „wynosi 93,5 groszy”;

3) w § 21 ust. (4) wyrazy: „1,45 zł rocznie” zastępuje się wyrazami: „1,36 zł rocznie”, zaś wyrazy: „2 zł rocznie” zastępuje się wyrazami: „1,87 zł rocznie”;

4) załączniki Nr. 1 i Nr. 2 do § 21 zastępuje się odpowiednio załącznikami Nr. 1 i 2 do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do składek za okres ubezpieczenia od dnia 1 lutego 1936 r.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *Marjan Zyndram-Kościałkowski*

2 zał.

Zał. Nr. 1 do § 1 rozp. M. O. S.
z dn. 23.VI. 1936 r.

WYSOKOŚĆ ZRYCZAŁTOWANYCH SKŁADEK W GOSPODARSTWACH ROLNYCH.

Woj. warszawskie

L. p.	Powiaty administracyjne	Półroczna składka z 1 ha w groszaca
1	białski	47
2	ciechanowski	44
3	gostyński	44
4	grójecki	44
5	kutnowski	47
6	lipnowski	44
7	łowicki	50
8	makowski	42
9	miński	47
10	mławski	42
11	nieszawski	47
12	płocki	44
13	płoński	44
14	przasnyski	42
15	pułtuski	44
16	radzyński	42
17	rawski	42
18	rypiński	44
19	sierpecki	41
20	sochaczewski	44
21	skierniewicki	44
22	warszawski	49
23	włocławski	45

M. st. Warszawa

1	m. st. Warszawa	49
---	-----------------	----

Woj. łódzkie

1	brzeziński	44
2	kaliski	49
3	kolski	44
4	koniński	47
5	łaski	42
6	łęczycki	44
7	łódzki i m. Łódź	48
8	piotrkowski	44
9	radomszczański	42
10	sieradzki	44
11	turecki	42
12	wieluński	42

L. p.	Powiaty administracyjne	Półroczna składka z 1 ha w groszach	L. p.	Powiaty administracyjne	Półroczna składka z 1 ha w groszach
Woj. kieleckie			7	łucki	38
1	będziński i m. Sosnowiec	49	8	rówieński	46
2	częstochoowski i m. Częstochowa	42	9	sarnański	34
3	jędrzejowski	44	10	włodzimierski	39
4	iłżecki	38	11	zdołbunowski	42
5	kielecki	38	Woj. poleskie		
6	konecki	38	1	brzeski	29
7	kozienicki	38	2	drohicki	26
8	miechowski	44	3	koszyrski	25
9	olkuski	44	4	kobryński	27
10	opatowski	44	5	kossowski	26
11	opoczański	36	6	łuniniecki	24
12	pińczowski	44	7	piński	26
13	radomski	42	8	prużański	27
14	sandomierski	42	9	stoliński	25
15	stopnicki	42	Woj. nowogródzkie		
16	włoszczowski	38	1	baranowski	32
17	zawierciański	48	2	lidzki	35
Woj. białostockie			3	nieświeski	39
1	augustowski	35	4	nowogródzki	35
2	białostocki i m. Białystok	43	5	słonimski	35
3	bielski	39	6	stołpecki	31
4	grodzieński	37	7	wołożyński	35
5	łomżyński	35	8	szczuczyński	37
6	ostrołęcki	32	Woj. wileńskie		
7	ostrowski	34	1	mołodecki	29
8	sokólski	35	2	brasławski	25
9	suwalski	34	3	postawski	27
10	szczuczyński	37	4	dziśnieński	27
11	wołkowyski	37	5	oszmiański	29
12	wysoko-mazowiecki	37	6	święciański	28
Woj. lubelskie			7	wilejski	27
1	białski	42	8	m. Wilno	35
2	biłgorajski	42	9	wileńsko-trocki	32
3	chełmski	44	Woj. krakowskie		
4	garwoliński	47	1	białski	46
5	hrubieszowski	47	2	bocheński	51
6	janowski	44	3	brzeski	46
7	krasnostawski	44	4	chrzanowski	45
8	lubartowski	44	5	dąbrowski	46
9	lubelski i m. Lublin	47	6	gorlicki	44
10	łukowski	42	7	jasielski	46
11	puławski	48	8	krakowski i m. Kraków	51
12	radzyński	42	9	limanowski	44
13	siedlecki	39	10	mielecki	46
14	sokołowski	39	11	myślenicki	44
15	tomaszowski	49	12	ropczycki	46
16	wągrowski	44	13	nowotarski	44
17	włodawski	42	14	nowosądecki	44
18	zamojski	44	15	tarnowski	46
Woj. wołyńskie			16	wadowicki	46
1	dubiński	46	17	żywiecki	48
2	horochowski	42	Woj. lwowskie		
3	kostopolski	37	1	bobrecki	42
4	kowelski	36	2	brzozowski	38
5	krzemieniecki	42			
6	lubomelski	31			

L. p.	Powiaty administracyjne	Półroczna składka z 1 ha w groszach
3	dobromiński	34
4	drohobycki	38
5	gródecki	42
6	jarosławski	43
7	jaworowski	34
8	kolbuszowski	34
9	krośnieński	38
10	leski	34
11	lubaczowski	35
12	lwowski i m. Lwów	44
13	łańcucki	46
14	mościski	38
15	niżański	38
16	przemyski	42
17	przeworski	46
18	rawski	38
19	rudecki	42
20	rzeszowski	42
21	samborski	42
22	sanocki	38
23	sokalski	42
24	tarnobrzesci	42
25	turczański	34
26	zółkiewski	38

Woj. stanisławowskié

1	doliński	26
2	horodeński	37
3	kałuski	30
4	kołomyjski	35
5	kosowski	26
6	nadwórniański	26
7	rohatyński	30
8	śniatyński	35
9	stanisławowski	33
10	stryjski	30
11	tłumacki	33
12	żydaczowski	30

Woj. tarnopolskie

1	borszczowski	45
2	brodzki	33
3	brzeżański	38
4	buczacki	40
5	czortkowski	40
6	kopyczyński	40
7	kamieniecki	40
8	podhajecki	36
9	przemysłański	40
10	radziechowski	38
11	skałacki	40
12	tarnopolski	40
13	trembowelski	40
14	zaleszczycki	45
15	zbaraski	38
16	zborowski	35
17	złoczowski	38

Woj. śląskie

1	cieszyński	65
2	bielski i m. Bielsk	65

Zał. Nr. 2 do § 1 rozp. M. O. S. z dn. 23.VI. 1936 r.

WYSOKOŚĆ ZRYCZAŁTOWANYCH SKŁADEK W GOSPODARSTWACH LEŚNYCH.

L. p.	Województwa	Półroczna składka z 1 ha w groszach
1	warszawskie	3,7
2	m. st. Warszawa	3,7
3	łódzkie	3,7
4	kieleckie	3,7
5	białostockie	2,3
6	lubelskie	3,7
7	wołyńskie	2,8
8	poleskie	1,9
9	nowogródzkie	2,3
10	wileńskie	1,9
11	krakowskie	3,7
12	lwowskie	2,8
13	stanisławowskie	2,8
14	tarnopolskie	2,8
15	cieszyńska część woj. śląskiego	5,6
16	poznańskie (lasy państwowe)	3,7
17	pomorskie (lasy państwowe)	3,7
18	górnosląska część woj. śląskiego (lasy państwowe)	5,6

2.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lipca 1936 r.

w sprawie przejęcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłaty rent od Kasy Bratniej Zagłębia Dąbrowskiego.

Na zasadzie § 47, ustęp (2) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 27 sierpnia 1935 r. o ubezpieczeniu brackiem w powiecie będzimskim (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 410) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W zarządzeniu niniejszem stosowane są następujące skróty terminologiczne:

- 1) przez „rozporządzenie” rozumie się wyżej wymienione rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej,
- 2) przez „zarządzenie kapitalizacyjne” rozumie się zarządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 15 marca r. b. i z dnia 30 maja r. b. w sprawie kapitalizacji rent, wypłacanych przez Kasę Bratnią Zagłębia Dąbrowskiego, (Dz. Urz. M. O. S. Nr. 5/36, str. 130, i Nr. 11/36, str. 326),
- 3) przez „renty” rozumie się renty, określone w § 47, ustęp (1) rozporządzenia,
- 4) przez „Zakład” rozumie się Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Fundusz Ubezpieczenia Emerytalnego Robotników),

5) przez „Kasę” rozumie się Kasę Bratnią Zagłębia Dąbrowskiego.

§ 2.

(1) Zakład przejmuje od Kasy ustalenie i wypłatę rent.

(2) Przejęciu podlegają wszystkie renty płynne w terminie przejścia oraz przyszłe renty pochodne (wdowie i sieroce) od rent płynnych.

3) Termin przejścia ustala się na dzień 1 października 1936 r.

§ 3.

(1) Zakład przeprowadzi z Kasą rozrachunek z tytułu wydatków na renty za okres od dnia powstania Kasy do terminu przejścia, ustalonego w § 2.

(2) Rozrachunek obejmie pozycje następujące:

- a) zaległości rent (§ 48 rozporządzenia),
- b) bieżące raty za okres podlegający rozrachunkowi (§ 47, ustęp (2) rozporządzenia),
- c) odprawy kapitałowe (§ 47, ustęp (3) i (4) rozporządzenia oraz zarządzenia kapitalizacyjne),
- d) wszelkie wydatki organizacyjne i administracyjne Kasy, związane z przekazaną Kasie przez rozporządzenie gestją rent.

(3) Rozrachunek będzie bezodsetkowy.

(4) W wyniku rozrachunku wszystkie wydatki, wymienione w punkcie (2), będą pokryte przez Zakład.

(5) Rozrachunek podlega zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

(6) Termin przedłożenia rozrachunku władzy nadzorczej ustala się na dzień 31 grudnia r. b.

§ 4.

(1) Zakład obliczy:

- a) skapitalizowaną na dzień wejścia w życie rozporządzenia wartość rent płynnych z ekspektatywami na renty pochodne, z podziałem na renty skapitalizowane na podstawie zarządzeń kapitalizacyjnych i renty pozostałe,
- b) skapitalizowaną na dzień wejścia w życie rozporządzenia sumę wydatków (rat i odpraw kapitałowych) z tytułu rent, które zostały skapitalizowane na podstawie zarządzeń kapitalizacyjnych.

(2) Obliczenia wymienione w ustępie poprzednim będą przeprowadzone przy zastosowaniu technicznej stopy oprocentowania $4\frac{1}{2}\%$ rocznie zdołu, z tem jednak, że pozycja a) będzie oszacowana przy stopie 6% rocznie zdołu.

(3) Wyniki obliczeń Zakład prześle władzy nadzorczej do dnia 1 marca 1937 r.

Za Ministra:

(—) *W. Jastrzębski*

Podsekretarz Stanu.

IV. Opieka społeczna.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 lipca 1936 r. Nr. Oin. 1/16-6

w sprawie kosztów badania specjalistycznego inwalidów wojennych i wojskowych.

Do

Urzędów wojewódzkich i Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

Ministerstwo Opieki Społecznej podaje do wiadomości pismo Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 22 czerwca 1936 r. Nr. 4160/R.B.36.

Dyrektor Departamentu:

(—) *B. Nakonecznikoff*

1 zał.

Zał. do p. o. M. O. S. z dn. 10/VII. 1936 r. Nr. Oin. 1/16-6.

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH

Nr. 4160/R.B.36

Tel. wewn. 2178.

Warszawa, dn. 22.VI.1936 r.

Koszty badania specjalistycznego — zmiana zarządzenia.

Według rozdzielnika.

W związku z pismem Ministerstwa Opieki Społecznej Nr. Oin. 32/20-5 z dnia 9.IV. 1936 r. zmieniam zarządzenie M. S. Wojsk. Dep. Zdrowia Nr. 9200/RB. z dnia 30.XI.1931 r. w spra-

wie zwrotu kosztów za badanie specjalistyczne inwalidów, w następujący sposób:

1) Przeciętny koszt badania specjalistycznego przeprowadzonego ambulatoryjnie wynosi 4 zł, ponadto niezależnie od zwrotu kosztów za badanie specjalistyczne należy pobierać za każdego chorego (o ile pozostaje w szpitalu) rzeczywisty koszt utrzymania w szpitalu, który ustalam na 5 zł 50 gr dziennie;

2) Z tytułu dokonanego badania specjalistycznego urzędy wojewódzkie wpłacać będą Komendantom Szpitali Okręgowych na zasadzie przedstawionych wykazów, podających liczbę badanych i ogólny koszt badania, obliczony według punktu 1-go. Komendanci Szpitali Okręgowych z otrzymanej kwoty 4 zł będą odprowadzać kwotę 2 zł na rachunek Szef. Int. właściwego O. K. celem wpłacenia na wznowienie kredytów do Centralnej Księgowości Min. Skarbu na dział 1 rozdz. 2 § 10 poz. 9 — budżetu M. S. Wojsk. do dyspozycji Kierownika Zaopatrzenia Sanitarne-go w Warszawie; kwotę 2 zł przeznaczam na dodatkowe wynagrodzenie dla lekarzy, biorących udział w badaniu specjalistycznym, oraz personelu wojsk. i cyw. szpitala zatrudnionemu przy tego rodzaju pracach;

3) W wypadku przyjęcia inwalidy w związku z badaniem specjalistycznym na obserwację

i pobraniem rzeczywistych kosztów utrzymania w myśl pkt. 1 w wysokości 5 zł 50 gr, z kwoty tej Komendanci szpitali płacą równoważnik żywnościowy na rachunek Szef. Int. właściwego O. K. celem wznowienia kredytów w dz. 1 rozdz. 1 § 10 poz. 1 — budżetu M. S. Wojsk.

Zarządzenie powyższe obowiązuje od dnia 1. VIII.1936 r.

w/z. II Wiceministra Spraw Wojskowych:

(—) *Filipkowski pułkownik*

Otrzymują do wykonania:

Szef. Sanit. O.K.I. — X.
Kmdt. C. W. San. w Warszawie.
Kmdci Szpit. Okr. 1 — 10.
Kmdt. Szpit. Garn. Równe.
„ Filji 2 Szpit. Okr. Lublin.
„ Filji 8 Szpit. Okr. Grudziądz.
„ Szpit. O. W. Wilno.
„ Sanat. Wojsk. Zakopane, Otwock, Rabka.

Otrzymują do wiadomości:

Min. Opieki Społ. na Nr. Oin. 32/20-5,
z dnia 9.IV.1936 r.
Szef Kier. Mar. Woj.
Szef Dep. Int. M. S. Wojsk.

V. Zdrowie publiczne.

1.

OKÓLNIK Nr. 38/36

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lipca 1936 r. Nr. Zn. 2/4-6

w sprawie organizacji i działalności Ośrodków Zdrowia.

Do

Panów Wojewodów i Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawie.

Ministerstwo Opieki Społecznej przywiązuje wielką wagę do akcji zakładania na całym terenie Państwa Ośrodków Zdrowia, jako elementów podstawowych publicznej służby zdrowia. Akcja ta, wszczęta przed 10 laty, doprowadziła do tego, że w roku bieżącym jest czynnych na terenie Rzeczypospolitej przeszło 300 Ośrodków Zdrowia, a liczba ich z roku na rok wzrasta pomimo kryzysu.

Obecnie, opierając się na doświadczeniu 10-letnim, które dowiodło słuszności oparcia budowy publicznej służby zdrowia na prawidłowo prowadzonych Ośrodkach Zdrowia, Ministerstwo Opieki Społecznej, mając na celu skierowanie wspomnianej akcji na tory właściwe i prowadzenie jej w sposób jednolity na terenie całego Państwa, wydaje załączoną „Instruk-

cję o organizacji i działalności Ośrodków Zdrowia”.

Ministerstwo Opieki Społecznej prosi Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu) o kierowanie się przepisami tej Instrukcji w dalszej akcji zakładania i prowadzenia Ośrodków Zdrowia oraz o podanie jej treści do wiadomości i zastosowania podległym organom publicznej służby zdrowia, a także wszystkim Ośrodkom Zdrowia, czynnym na terenie województwa (m. st. Warszawy), przez rozesłanie odbitek załączonej instrukcji. Odbitki te będą także do nabycia w Ministerstwie Opieki Społecznej.

Postulaty, wyszczególnione w tej instrukcji, powinny być stopniowo i w miarę możliwości wprowadzane w życie. W szczególności od wszystkich czynnych Ośrodków Zdrowia należy zażądać sporządzenia statutu w myśl § 26 Instrukcji. Zatwierdzenie tego statutu (art. 66 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III. 1928 o zakładach leczniczych — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) należy uzależnić od tego, czy dany Ośrodek Zdrowia odpowiada wymogom załączonej Instrukcji. Nowopowstające Ośrodki mogą być uruchomione dopiero po zatwierdzeniu statutu.

Sprawozdania roczne z działalności Ośrodków Zdrowia, przesłane urzędowo wojewódzkom w myśl § 29 Instrukcji, winny być sprawdzone przez urzędnika fachowego (lekarza). W przy-

padku zauważenia błędów lub braków należy zająć ich sprostowania lub uzupełnienia, a skorygowane w ten sposób sprawozdania przesyłać Ministerstwu Opieki Społecznej przed 1 maja roku następującego po sprawozdawczym.

Podsekretarz Stanu:
(—) *Dr. E. Piestrzyński*

2 zał.

Zał. do o. M. O. S. z dn. 15.VII.
1936 r. Nr. Zn. 2/4-6.

INSTRUKCJA

o organizacji i działalności Ośrodków Zdrowia.

§ 1.

Ośrodek Zdrowia jest to instytucja, prowadząca akcję zapobiegania chorobom społecznym i zakaźnym, zwalczania ich oraz krzewienia higieny i podnoszenia zdrowotności, przez opiekę zdrowotną nad człowiekiem i nad jego otoczeniem.

Ośrodek Zdrowia jest podstawową jednostką organizacyjną w publicznej służbie zdrowia.

W czasie wojny Ośrodki Zdrowia stają się punktami ratowniczo-sanitarnymi i nieść będą pomoc rannym i uszkodzonym chemicznymi środkami bojowymi w myśl zasad ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 742).

§ 2.

W skład Ośrodka Zdrowia wchodzi dział pracy, poświęcone poszczególnym zagadnieniom, a więc:

a) przychodnie zapobiegawcze (opieki nad matką, opieki nad dzieckiem, przeciwgruźlicza, przeciwjaglicza, przeciwweneryczna, przeciwalkoholowa, szkolna, dentystyczna, eugeniczna i t. p.);

b) dział sanitarny (sprawy zaopatrywania w wodę, nadzoru nad żywnością, usuwania nieczystości, budownictwa mieszkaniowego, stanu sanitarno-porządkowego, zapobiegania chorobom zakaźnym i t. p.), i

c) działy pomocnicze (propaganda higieny, kąpielisko, sanatorium dziecięce i t. p.).

Wszystkie działy pracy Ośrodka Zdrowia powinny mieć wspólną administrację i wspólną gospodarkę finansową. Każdy z działów pracy obowiązują przepisy specjalne, wydane w zakresie poszczególnych zagadnień (gruźlica, jaglica, choroby weneryczne, opieka nad dzieckiem, opieka nad matką i t. d.).

§ 3.

Ośrodek Zdrowia powinien dążyć do objęcia swą działalnością całości zagadnień zapobiegania chorobom w zakresie, podanym w § 2. Gdyby to było niemożliwe do osiągnięcia, to Ośrodek Zdrowia obejmować powinien opiekę

nad matką i dzieckiem, walkę z gruźlicą, inne zagadnienia, które na danym terenie są najpilniejsze, oraz dział sanitarny.

Program minimalny działalności Ośrodka Zdrowia obejmuje prowadzenie co najmniej dwóch przychodni, czynnych z udziałem przynajmniej jednej pielęgniarki społecznej.

§ 4.

Akcja zapobiegania chorobom, prowadzona przez Ośrodki Zdrowia, obejmuje częściowo także i leczenie, w szczególności w zakresie:

- a) opieki zdrowotnej nad matką i dzieckiem,
- b) chorób społecznych,
- c) nagłych wypadków.

Jednakże nawet w zakresie, wymienionym w lit. a) i b), akcja lecznicza na terenie Ośrodka Zdrowia ma na celu głównie zapobieganie szerzeniu się danej choroby lub powstawaniu poważnych powikłań, jest ona tylko środkiem, zmierzającym do celu, którym jest zapobieganie.

§ 5.

Pożądane jest, aby przy każdym Ośrodku Zdrowia powstała ochotnicza drużyna ratownicza, któraby miała za zadanie ratownictwo ogólne (pomoc w nagłych wypadkach), jako też ratownictwo w zakresie obrony przeciwlotniczo-gazowej biernej.

Organizacja drużyny ratowniczej w zakresie OPL biernej powinna być oparta na zasadach, zawartych w „Tymczasowej instrukcji o organizacji Służby Ratownictwa Sanitarnego OPL biernej“ (okólnik Ministerstwa Opieki Społecznej Nr. 2/35 z dnia 11.I. 1935 r. — Dz. Urz. M. O. S. Nr. 1/35, str. 27).

§ 6.

Przy Ośrodku Zdrowia może być prowadzona także przychodnia ogólna dla ubogich chorych, punkt pomocy położniczej, jako też kolonje i półkolonje, prowadzone na ogólnych zasadach. Jednakże w miejscowościach, w których są szpitale, przychodnia ogólna powinna być zasadniczo prowadzona przy szpitalu. W razie prowadzenia punktu położniczego w Ośrodku Zdrowia, wśród personelu powinna być przynajmniej jedna położna.

§ 7.

Do zakładania i prowadzenia Ośrodków Zdrowia powołane są przede wszystkim związki samorządu terytorjalnego, ponieważ Ośrodki Zdrowia wykonywają szereg zadań, należących do obowiązków tego samorządu, a wyszczególnionych w obowiązujących przepisach prawnych (Zasadnicza ustawa sanitarna z dnia 19.VII. 1919 r. — Dz. Pr. P. P. Nr. 63, poz. 371; ustawa z dn. 21.II. 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu — Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypos-

spolitej z dnia 22.III. 1928 r. o zakładach leczniczych — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III. 1928 r. o zwalczaniu jaglicy — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 333; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III. 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę — Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16.III. 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód zużytych — Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 311; rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III. 1928 r. o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343; ustawa z dnia 17.III. 1932 r. o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu — Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 359 i t. p.).

§ 8.

W akcji Ośrodków Zdrowia należy dążyć do nawiązania ścisłego kontaktu i współpracy pomiędzy związkami samorządu terytorjalnego i innymi instytucjami, działającymi na danym terenie, a zainteresowanymi w sprawach Zdrowia Publicznego, jak to: ubezpieczalnia społeczna, inne instytucje pomocy lekarskiej, Polski Czerwony Krzyż, Towarzystwo Przeciwgruźlicze, Polski Komitet opieki nad dzieckiem, Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet i t. p.

Zwłaszcza należy nawiązać kontakt z ubezpieczalnią społeczną ze względu na postanowienia art. 126 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym w brzmieniu ustalonym rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855), nakładającym na instytucje ubezpieczeń społecznych i związki samorządu terytorjalnego obowiązek wzajemnego korzystania z prowadzonych przez siebie urzędzeń leczniczych.

Współpraca z instytucjami wymienionymi powinna w szczególności zmierzać do tego, żeby opieka lekarska nad matką i dzieckiem, a także wszystkie przypadki chorób społecznych były przez te instytucje przekazywane Ośrodkowi Zdrowia w granicach jego działalności z tem, że wspomniane instytucje wzamian za te świadczenia udzielają Ośrodkom Zdrowia pomocy finansowej lub innej (np. personel, lokal i t. p.).

§ 9.

W razie potrzeby celem współpracy instytucyj, biorących udział w finansowaniu Ośrodka Zdrowia, wskazane jest utworzenie wspólnego komitetu (rada administracyjna, rada nadzorcza, komisja do spraw Ośrodka Zdrowia i t. p.), w którego skład wchodzi przedstawiciele tych instytucyj.

Zakres kompetencji takiego komitetu może być różny, zależnie od warunków miejscowych, i powinien być określony oddzielnym regulaminem.

W zasadzie komitet taki jest ciałem doradczym i opiniodawczym, podczas gdy zarząd Ośrodka Zdrowia powinien należeć z reguły do samorządu terytorjalnego.

§ 10.

Porada lekarska, lecznictwo w zakresie, podanym w § 4, jako też odwiedziny domowe, wykonywane przez personel Ośrodka Zdrowia w działach pracy, wymienionych w § 2, są bezpłatne.

Za wszelkie inne świadczenia (mleko, prześwietlanie, naświetlanie, analizy, kąpiel i t. p.) Ośrodek Zdrowia może pobierać opłaty według taksy, sporządzonej i zatwierdzonej w tym samym trybie, co budżet (§ 28).

Osoby, korzystające ze świadczeń opiekuńczych związków samorządu terytorjalnego, otrzymują bezpłatnie wszelkie świadczenia Ośrodka Zdrowia. Poza tem w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, kierownik Ośrodka Zdrowia może zwolnić od całości lub części wspomnianych opłat w zależności od stanu założeń zgłaszającej się osoby.

§ 11.

Każdy Ośrodek Zdrowia powinien mieć ściśle określony teren działalności. Obszar tego terenu, z uwzględnieniem jego konfiguracji, podziału administracyjnego i środków komunikacji, powinien być taki, żeby ludność mogła w razie potrzeby, bez większego wysiłku, korzystać z pomocy Ośrodka Zdrowia.

W tym celu należy bądź wykorzystać istniejący podział na okręgi (rejon), bądź też podział taki wprowadzić, a w każdym okręgu powierzyć lekarzowi okręgowemu (rejonowemu) prowadzenie Ośrodka Zdrowia.

W sposób analogiczny można podzielić większe miasta na odpowiednie dzielnice z dzielnicowymi lekarzami i Ośrodkami Zdrowia.

§ 12.

Najprostszym pod względem organizacyjnym jest okręgowy Ośrodek Zdrowia. Dążyć należy do tego, aby w skład personelu jego wchodził poza lekarzem i pielęgniarką społeczną także kontroler sanitarny.

Jeżeli na terenie okręgu są zbyt wielkie odległości, utrudniające ludności korzystanie z Ośrodka Zdrowia, można zorganizować dodatkowo pracę w ten sposób, żeby lekarz Ośrodka Zdrowia wyjeżdżał co pewien czas do bardziej odległych miejscowości i tam przyjmował osoby zgłaszające się. W takim przypadku pożądane jest, aby w takiej miejscowości czynna była stale pielęgniarka społeczna.

Przypadki, wymagające dokładnego badania przez specjalistów, jako też dokonania skomplikowanych analiz lub zabiegów, mogą być kierowane do Ośrodka Zdrowia w mieście powiatowym. Ośrodek taki powinien posiadać przychodnię ze specjalistami na czele, jako też niezbędne pomoce badawcze i lecznicze (laboratorium, Roentgen, stacja odmowa i t. p.).

W miastach wojewódzkich dążyć należy do założenia większych i lepiej wyposażonych

ośrodków zdrowia, któreby mogły być wzorem dla całego województwa, a także terenem praktycznego dokształcania personelu zarówno lekarskiego, jak i pomocniczego.

§ 13.

Kierownikiem Ośrodka Zdrowia może być tylko lekarz. Jest on zwierzchnikiem całego personelu Ośrodka, kieruje działalnością Ośrodka i jest za tę działalność odpowiedzialny wobec swoich władz przełożonych, a ponadto jest on przedstawicielem Ośrodka Zdrowia nazewnątrz.

Kierownik okręgowego Ośrodka Zdrowia podlega zatwierdzeniu przez starostę na wniosek lekarza powiatowego, zaś w Ośrodku Zdrowia powiatowym i wojewódzkim — przez Wojewodę na wniosek bezpośrednio podległego Wojewodzie kierownika Służby Zdrowia w urzędzie wojewódzkim.

§ 14.

Kierownik Ośrodka Zdrowia powinien posiadać co najmniej 3-letnią praktykę lekarską i przygotowanie sanitarno-administracyjne (kurs higieny publicznej, lub przynajmniej kurs dla lekarzy Ośrodków Zdrowia).

Dążyć należy do tego, aby kierownictwo Ośrodka spoczywało w rękach lekarza samorządowego (okręgowego, miejskiego i t. p.). Pożądane jest, aby lekarz ten był jednocześnie kierownikiem działu sanitarnego.

§ 15.

Zarówno poszczególne przychodnie, jak i dział sanitarny Ośrodka Zdrowia mogą być prowadzone tylko przez lekarzy. Od lekarzy tych wymagać należy przygotowania specjalnego w zakresie poszczególnych zagadnień, którymi zajmują się oni na terenie Ośrodka.

§ 16.

W zakresie opieki zdrowotnej nad człowiekiem niezbędna jest dla personelu lekarskiego współpraca i pomoc pielęgniarki społecznej. Do obowiązków takiej pielęgniarki należy:

a) pomoc lekarzowi w jego czynnościach w zakresie opieki nad człowiekiem (badania i zabiegi, administracja, propaganda i t. p.),

b) praca w terenie (kontrola wykonywania zleceń lekarskich, wykrywanie i skierowywanie do Ośrodka Zdrowia osób, potrzebujących jego opieki, higiena mieszkań, krzewienie zasad higieny ogólnej i t. p.).

Praca pielęgniarki w terenie powinna być wykonywana w ten sposób, że w poszczególnej rodzinie wszystkie zagadnienia obejmuje jedna pielęgniarka ogólna, a nie pielęgniarki, specjalizowane dla poszczególnych zagadnień.

§ 17.

Pod względem kwalifikacyj pielęgniarki społeczne, pracujące w Ośrodkach Zdrowia, powinny odpowiadać wymaganiom art. 2 ustawy o pielęgniarstwie z dnia 21.II.35 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 199). Od tych pielęgniarek, które nie ukończyły szkoły pielęgniarstwa, wymagać należy przynajmniej odpowiedniego przeszkolenia praktycznego w pracy Ośrodka Zdrowia (§ 12).

Jeżeli na terenie Ośrodka Zdrowia zatrudnionych jest więcej niż jedna pielęgniarka, to jedna z nich powinna być wyznaczona, jako starsza pielęgniarka.

Starsza pielęgniarka jest bezpośrednią zwierzchniczką personelu pielęgniarstwa oraz służby niższej i w tym charakterze podlega bezpośrednio kierownikowi Ośrodka Zdrowia.

§ 18.

W zakresie opieki zdrowotnej nad otoczeniem człowieka personelem pomocniczym jest kontroler sanitarny. Do obowiązków kontrolera sanitarnego należy:

a) pomoc kierownikowi działu sanitarnego w jego czynnościach, i

b) wykonywanie czynności samodzielnych, zleconych przez tego kierownika, w zakresie opieki nad warunkami higienicznymi otoczenia człowieka.

§ 19.

Kontroler sanitarny, pracujący w Ośrodku Zdrowia, powinien posiadać przeszkolenie na kursie 4-miesięcznym w Państwowej Szkole Higieny. W braku takiego kontrolera sanitarnego obowiązki jego może pełnić osoba, mogąca się wykazać przynajmniej odpowiednim przeszkoleniem praktycznym w pracy działu sanitarnego Ośrodka Zdrowia (§ 12).

§ 20.

Personel Ośrodka Zdrowia pracuje bądź na podstawie stosunku służbowego publiczno-prawnego, bądź na podstawie umów, wyraźnie przewidujących charakter i zakres obowiązków w myśl statutu (§ 26) i regulaminu (§ 27) oraz wynagrodzenie odpowiednie do spełnianych obowiązków.

§ 21.

Cały personel Ośrodka Zdrowia powinien przejść odpowiednie przeszkolenie z zakresu ratownictwa sanitarnego w obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej: lekarze — na kursach o programie, ustalonym przez Ministra Opieki Społecznej (okólnik M. O. S. Nr. 18/34 z dnia 7.VI. 1934 r. Nr. ZW. 20/3-4), a personel pomocniczy na kursach zabiegowych w zakładach leczniczych (okólnik M. O. S. Nr. 11/35 z dnia 26.III. 1935 r. — Dz. Urz. M. O. S. Nr. 6/35, str. 208).

§ 22.

W każdym Ośrodku Zdrowia należy prowadzić dokładną rejestrację osób, korzystających z jego opieki, drogą wypełnienia dla każdej z tych osób odpowiedniej karty rejestracyjnej, zawierającej dane personalne, zdrowotne i społeczne, dotyczące danej osoby. Karty rejestracyjne osób, należących do jednej rodziny, winny być przechowywane łącznie.

Rejestracja powinna być prowadzona w Ośrodku Zdrowia w jednym miejscu, jako jedna całość. Prowadzenie oddzielnych kartotek dla poszczególnych działów pracy jest niewłaściwe.

W Ośrodku Zdrowia należy używać kart rejestracyjnych i druków sprawozdawczych tylko według wzorów, ustalanych przez Ministerstwo Opieki Społecznej. Prowadzenie innych rejestrów i sprawozdań poza obowiązującymi jest dopuszczalne tylko na zasadzie zezwolenia wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

Wymienione wyżej zasady prowadzenia rejestracji w Ośrodku Zdrowia nie dotyczą osób, zgłaszających się do przychodni ogólnej (§ 6).

§ 23.

Pożądane jest, aby Ośrodek Zdrowia mieścił się w oddzielnym budynku. Budynek taki powinien odpowiadać następującym wymaganiom:

a) ma być wolno stojący, z terenem na ewentualne rozszerzenie, założenie ogródka, boiska i t. p.;

b) powinien obejmować w zasadzie przyziemie i piętro z możliwością wykorzystania dla celów pomocniczych podziemia (np. kuchnia mleczna, kąpielisko) i poddasza (np. pomieszczenia mieszkalne dla personelu);

c) powinien mieć oddzielne pomieszczenia dla części czystej (opieka nad matką i dzieckiem, kuchnia mleczna) i części zakaźnej (walka z gruźlicą, jaglicą, chorobami wenerycznymi);

d) poza tym przewidzieć należy specjalne pomieszczenia na dział sanitarny i centralną rejestrację, dostępną zarówno z części czystej, jak i zakaźnej;

e) pożądana jest sala dla zebrań, pokazów, pogadanek i t. p.

§ 24.

Pomieszczenia Ośrodka Zdrowia powinny być tak pod względem czystości i porządku, jak i urządzeń sanitarnych (ustęp, studnia, śmietnik i t. p.) wzorem dla ludności.

Pomieszczenia te nie mogą się łączyć bezpośrednio z mieszkaniami, ani też z żadnymi innymi zakładami i instytucjami.

Jeżeli każda z przychodni, wchodzących w skład Ośrodka Zdrowia, nie może mieć oddzielnej poczekalni, to należy co najmniej przewidzieć przy wspólnej poczekalni oddzielne godziny przyjęć dla poszczególnych działów pracy.

§ 25.

Zarówno budynek Ośrodka Zdrowia, jak i jego urządzenia wewnętrzne, powinny być przystosowane do zadań ratownictwa sanitarnego na wypadek wojny. Odpowiednich wskazówek w tym zakresie udziela kierownictwo służby rat.-san. opl. biernej powiatu (okólnik M. O. S. Nr. 2/35 z dnia 11.I. 1935 r. — Dz. Urz. M. O. S. Nr. 1/35, str. 27).

§ 26.

Każdy Ośrodek Zdrowia powinien mieć statut, obejmujący organizację i zakres działalności wszystkich poszczególnych przychodni oraz innych działów pracy, wchodzących w skład Ośrodka. Statut ten powinien być sporządzony i zatwierdzony zgodnie z wymaganiami art. 66 i 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22.III. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382), jako też z § 29 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14.II. 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 195) o zakładach leczniczych, oraz uwzględniać przepisy specjalne, dotyczące poszczególnych zagadnień (§ 2).

Statut Ośrodka Zdrowia powinien mieć układ następujący:

I. P o s t a n o w i e n i a o g ó l n e.

- a) Nazwa Ośrodka Zdrowia i jego siedziba.
- b) Teren objęty działaniem Ośrodka Zdrowia.
- c) Właściciel Ośrodka Zdrowia.
- d) Działy pracy, wchodzące w skład Ośrodka Zdrowia.
- e) Rodzaj i płeć osób, podlegających opiece Ośrodka Zdrowia.
- f) Władze, instytucje i osoby współdziałające (charakter współpracy).
- g) Sposób wprowadzania zmian do statutu.

II. P e r s o n e l.

- a) Kierownik Ośrodka Zdrowia.
- b) Inni lekarze.
- c) Starsza pielęgniarka i inne pielęgniarki.
- d) Kontrolerzy sanitarni.
- e) Inni pracownicy (kancelarja, służba i t. d.).

Należy podać stosunek służbowy personelu, wymagane kwalifikacje, obowiązki i uprawnienia w zakresie organizacji i działalności Ośrodka Zdrowia, jako całości.

III. Środki utrzymania.

- a) Udział samorządu.
- b) Udział innych instytucyj.
- c) Opłaty, pobierane w Ośrodku Zdrowia.
- d) Inne dochody.

IV. Postanowienia, dotyczące poszczególnych przychodni i innych działów pracy.

- a) Przychodnia przeciwgruźlicza.
- b) Przychodnia przeciwjąglicza.
- c), d) i t. d.

Należy wymienić postanowienia, wymagane przez przepisy specjalne (§ 2), lub, w ich braku, przez rodzaj danego działu pracy, a nieuwzględnione w poprzednich 3-ch częściach statutu.

Do statutu należy dołączyć:

- a) Plan sytuacyjny.
- b) Plan pomieszczeń.

§ 27.

Każdy Ośrodek Zdrowia powinien mieć regulamin porządkowy, uwzględniający: czas, zakres, kolejność, rodzaj i sposób wykonywania poszczególnych czynności przez personel Ośrodka Zdrowia.

Regulamin ten powinien być wywieszony na widocznym miejscu.

§ 28.

Gospodarka finansowa Ośrodka Zdrowia powinna być prowadzona na podstawie budżetu, sporządzonego przez Kierownika Ośrodka Zdrowia, przyjętego przez komitet (§ 9) i zatwierdzonego przez właściwą władzę nadzorczą.

Budżet ten powinien w miarę możliwości uwzględniać wpływy i wydatki w poszczególnych działach pracy.

§ 29.

Każdy Ośrodek Zdrowia obowiązany jest składać za pośrednictwem starostwa urzędowi wojewódzkiemu sprawozdanie roczne z działalności według wzoru załączonego.

Sprawozdanie to, obejmujące okres roku kalendarzowego, złożone być powinno przed upływem I-go kwartału roku następnego.

Niezależnie od tego poszczególnie działy pracy powinny składać sprawozdania w terminach, przewidzianych odpowiednimi przepisami specjalnymi (§ 2).

§ 30.

Ośrodek Zdrowia powinien przechowywać odpisy ważniejszych pism i dokumentów, umów z personelem, zatrudnionym w Ośrodku (§ 20), budżetów (§ 28), sprawozdań (§ 29) i t. p.

Zał patrz na str. 421 i 422.

2.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 9 lipca 1936 r. Nr. Zn. 3a/6-6
w sprawie instrukcji dla komisyj lekarskich.

Do

Urzędów wojewódzkich i Komisarjatu
Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z zapytaniami, przedłożonemi przez niektóre urzędy wojewódzkie, co do stosowania instrukcji Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 maja 1931 r. o komisjach lekarskich dla funkcjonariuszów państwowych (Mon. Pol. Nr. 116, poz. 173), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśnia, że, o ile przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1936 r. o komisjach lekarskich dla funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 150) nie stanowią inaczej, niema przeszkód do posiłkowania się wymienioną wyżej instrukcją do czasu jej zmiany.

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr. J. Adamski*

3.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 13 lipca 1936 r. Nr. Zn. 3a/9-6
w sprawie druków urzędowych świadectw
lekarskich.

Do

Urzędów wojewódzkich, Komisarjatu
Rządu na m. st. Warszawę i starostw.

Ministerstwo Opieki Społecznej zamierza przystąpić do wykonania druków świadectw lekarskich urzędowych, wystawianych przez starostwa (lekarzy powiatowych). Druki te będą dwóch rodzajów: jedne z nich będą przeznaczone do wystawiania świadectw lekarskich na żądanie władz, drugie — na prośbę osób interesowanych.

Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o nadesłanie za pośrednictwem urzędów wojewódzkich liczbowych zapotrzebowań na okres roczny każdego rodzaju tych druków w terminie do dnia 15 sierpnia b. r. (Do urzędów wojewódzkich należy przesłać zapotrzebowania do dn. 8 sierpnia r. b.).

Dyrektor Departamentu:

(—) *Dr. J. Adamski*

Ośrodek Zdrowia

W _____

_____ powiat

_____ województwo

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Zdrowia za rok 193__

1. Właściciel Ośrodka: — Samorząd terytorjalny — Ubezpieczalnia Społeczna — Czerwony Krzyż — i t. p. _____

2. Działy pracy: Opieka nad matką — Opieka nad dzieckiem — Higjena szkolna — Gruzlica — Jaglica — Choroby weneryczne — Alkoholizm — Dział sanitarny _____

3. Teren działania: _____ gminy _____
liczba ludności na tym terenie _____

4. Personel:

Nazwisko i imię	Stanowiska lekarz pielęgniarka, kontroler, sanitariusz, inni pracownicy	Przygotowanie specjalne dla lekarzy, pielęgniarek i kontrolerów sanitarnych

5. Pomieszczenie i urządzenia:

Ośrodek mieści się w _____ izbach. Pomieszczenie jest — niewystarczające — wystarczające.

Ośrodek jest wyposażony — w wagę — mikroskop — lampę kwarcową — aparat projekcyjny — aparat Roentgena _____

inne urządzenia _____

Za korzystanie z pomieszczeń Ośrodek — płaci — nie płaci.

6. Środki utrzymania:

Rzeczywiste dochody w roku kalendarzowym 193__

Fundusze rządowe _____

Fundusze samorządu terytorjalnego _____

Fundusze Ubezpieczalnia Społecznej w _____

Oplaty pobierane w Ośrodku _____

zł	gr

Niepotrzebne skreślić

(strona 2-ga)

7. Działalność Ośrodka w roku kalendarzowym 193__
 (liczby należy podać dla poszczególnych działów pracy)

Działy pracy	Liczba osób pod opieką Ośrodka (stan w dniu 31/XII 193__r.)	Liczba udzielonych porad *)	Liczba odwiedzin domowych *)
Opieka nad matką			
Opieka nad dzieckiem			
Higiena szkolna			
Walka z gruźlicą			
Walka z jaglicą			
Walka z chorob. wenér.			

*) Liczby podane powinny być zgodne z liczbami sprawozdań kwartalnych.

Dział sanitarny	Liczba ogólna	W tem w stanie nieodpowiednim	Osoby zaszczepione przeciw	Liczba
Nieruchomości, poddane oględzinom z inspekcją podwórza, studni, ustępu, śmietnika, zakł. przem.			Ospie	
Próby artykułów żywności, pobrane do zbadania			Durowi brzuszному	
Próby wody, pobrane do zbadania			Czerwonce	
			Błonicy	
			Płonicy	

	Liczba	Liczba osób
Kursy		
Pogadanki		

	Liczba osób
Kolonje	
Półkolonje	

8. Uwagi:

_____ dnia _____ 193__ r.

 (podpis Kierownika Ośrodka)

Sprawdzono w Urzędzie Wojewódzkim:

_____ dnia _____ 193__ r.

 (podpis urzędnika fachowego, lekarza)

4.

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 15 lipca 1936 r. Nr. Zn. 14a/37-6

**w sprawie kosztów leczenia funkcjonariuszów
Policji Państwowej w Policyjnym Domu Zdro-
wia w Busku.**

Do

*Urzędów wojewódzkich i Komisarjatu
Rządu na m. st. Warszawę.*

Pismem okólnem z dnia 7 lutego r. b. Nr. Zn. 14a/23-6 (Dz. Urz. M. O. S. Nr. 3/36, str. 74), Ministerstwo Opieki Społecznej wyjaśniło, że leczenie w specjalnych zakładach leczniczych (sanatorjach) innych osób, niż chorych na gruźlicę lub zagrożonych nią, nie jest dopuszczalne w ramach państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonariuszów państwowych.

Wskutek błędnej interpretacji powyższego pisma okólnego urzędy wojewódzkie nadal kierowały do Policyjnego Domu Zdrowia w Busku chorych niegruźliczych z pośród funkcjonariuszów Policji Państwowej.

Z uwagi na to, że większość tych chorych została skierowana na kurację z powodu cierpienia, związanych z pełnieniem uciążliwej służby zewnętrznej (artretyzm, ischias i t. p.), i że Policyjny Dom Zdrowia jest — jak sama nazwa

wskazuje — zakładem specjalnie przeznaczonym do leczenia funkcjonariuszów Policji Państwowej, Pan Minister Opieki Społecznej zezwolił na pokrycie z kredytów państwowej pomocy lekarskiej kosztów leczenia wspomnianych funkcjonariuszów, niewłaściwie skierowanych do Policyjnego Domu Zdrowia w Busku przed dniem 1 maja r. b., do wysokości zwrotów kosztów leczenia, należnych chorym gruźliczym.

Za Dyrektora Departamentu:

(—) *Dr. B. Ostromecki*
Naczelnik Wydziału

K O M U N I K A T

**w sprawie plakatów, propagujących używanie
czystego papieru.**

Syndykat Papierni Polskich — „Centropapier” — wydał nakładem własnym dwa plakaty, propagujące używanie czystego papieru do zawijania zakupów, a w szczególności artykułów żywności.

Plakaty te zasługują na jaknajszersze rozpowszechnienie. Zwłaszcza wskazane jest umieszczanie ich we wszystkich urzędach, instytucjach i zakładach związanych z państwową i samorządową Służbą Zdrowia.

Plakaty te można otrzymać bezpłatnie, kierując zapotrzebowanie pod adres następujący: „Centropapier”, Warszawa, ul. Kredytowa 9.

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA. UL. DŁUGA 38/40.

NAKLADEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

TŁOCZONO CZCIONKAMI Drukarni Państwowej, Miodowa 22. Nr. 84545.

PRENUMERATA ROCZNA 12 ZŁ.

CENA ODDZIELNEGO NUMERU 1 ZŁ.